

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського**

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**« ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ
ПРИ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ»**

**другого (магістерського) рівня вищої освіти
ступінь вищої освіти - Магістр
галузь знань 22 Охорона здоров'я
спеціальності 227 Фізична терапія та ерготерапія**

Робоча програма «Фізична терапія при онкологічних захворюваннях» для студентів V курсу стаціонарної форми навчання за напрямом підготовки магістр, спеціальністю 227 магістр з фізичної терапії та ерготерапії.

X с. (денна форма навчання), IX-X с. (заочна форма навчання)

Розробники: канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент Бас О.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Протокол від “29” серпня 2018 року № _1_

Завідувач кафедри _____ (Мазепа М.А.)

“ _____ ” _____ 20__ року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	За вибором		
Модулів – 2	Спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія»	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 4		5-й	6-й	7-й
		Семестр		
Загальна кількість годин - 90		10-й	10-й	11-й
		Лекції		
		20 год.	6 год	6 год
		Практичні		
		40 год.	12г од.	12г од.
		Самостійна робота		
		30 год.	72г од	72г од
		Рівень вищої освіти: <i>Магістр</i>		
		Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента - 10		
		Вид контролю: залік		

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок для оцінки та корекції стану хворих з онкологічними захворюваннями що базуються на сучасних досягненнях провідних вітчизняних і іноземних вчених та світової практики.

Завдання: навчити студентів застосовувати набуті знання з даного предмету для реабілітаційного обстеження хворих при онкологічних захворюваннях та згідно даних обстеження складання програми фізичної терапії, а саме: розробити і вміти корегувати програму фізичної терапії та ерготерапії з використанням сучасних реабілітаційних засобів, оцінити вплив фізичної терапії за одноразове заняття та курс лікування хворих при різних онкологічних захворюваннях.

Після засвоєння курсу студенти будуть:

знати:

1. анатомію, етіологію та клініку захворювання,
2. особливості і принципи обстеження та лікування осіб з онкологічними захворюваннями,
3. загальні основи фізичної терапії та ерготерапії для осіб з онкологічними захворюваннями різної локалізації.

Вміти:

1. провести реабілітаційне обстеження та на його основі сформувавши реабілітаційний діагноз;
2. попередити розвиток загострень, ускладнень та рухових порушень після проведеного основного лікування та при застосуванні засобів фізичної терапії та ерготерапії;
3. здійснити підбір та обґрунтувати застосування тих чи інших засобів фізичної терапії та ерготерапії при онкологічних захворюваннях, враховуючи показання та протипоказання,
4. вміти розробити цілісну індивідуальну програму фізичної терапії та ерготерапії для осіб з онкологічними захворюваннями різної локалізації.

Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ, ЇХ ДІАГНОСТИКА ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЛІКУВАННЯ

Тема 1. СУТНІСТЬ ПУХЛИННОГО ПРОЦЕСУ. КЛАСИФІКАЦІЇ ЗЛОЯКІСНИХ ПУХЛИН

Сутність і значення предмету. Визначення понять «пухлина», «злоякісна пухлина», «метастаз». Особливості виникнення та поширення пухлинного процесу.

Тема 2. РІЗНОВИДИ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ ДОБРОЯКІСНИХ ПУХЛИН

Визначення понять «доброякісна пухлина». Характеристика доброякісних пухлин різної локалізації. Сучасні класифікації та клінічні прояви доброякісних пухлин.

Тема 3. ШКІРНІ ОЗНАКИ ОНКОЗАХВОРЮВАНЬ ТА ПЕРЕДПУХЛИННИХ СТАНІВ

Шкірні ознаки та передпухлинні захворювання: етіологія та патогенез, особливості перебігу. Фактори та особливості виникнення та проявів пухлинного процесу.

Тема 4. СУЧАСНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ПРИ ПІДОЗРІ НА ПУХЛИНУ

Поняття про фізикальне обстеження та самообстеження лімфовузлів та молочних залоз, особливості та сучасні методи діагностики при підозрі на пухлину.

Тема 5. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Загальні принципи та методи лікування онкологічних захворювань. Особливості застосування та ускладнення після хіміо-, променевої терапії та хірургічного лікування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ ПРИ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ

Тема 6. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ ПРИ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ

Особливості реабілітації при онкологічних захворюваннях, складові й структура реабілітаційного процесу, етапи та періоди фізичної реабілітації. Особливості роботи з МКФ. Принципи побудови реабілітаційних програм для онкохворих.

Тема 7. РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ОБСТЕЖЕННЯ ПАЦІЄНТІВ ПРИ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ

Особливості проведення реабілітаційного обстеження пацієнтів при онкологічних захворюваннях різної локалізації. Сучасні методи та інструменти реабілітаційного обстеження.

Тема 8. ЗАСОБИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ УСКЛАДНЕННЯХ В НАСЛІДОК ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА ЇХ ЛІКУВАННЯ. РІЗНОВИДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ.

Різновиди, класифікації та характеристика застосування засобів фізичної реабілітації при ускладненнях в наслідок лікування онкологічних захворювань. Показання та протипоказання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПРИ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ РІЗНОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ

Тема 9. ОСНОВНІ ЗАСОБИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ УСКЛАДНЕННЯХ В НАСЛІДОК ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА ЇХ ЛІКУВАННЯ

Класифікація основних засобів фізичної терапії, які застосовують при онкологічних захворюваннях та при типових ускладненнях від проведеного лікування. Принципи використання фізичних вправ. Характеристика та філософія мануального лімфодренажу за Воддером та мануального самолімфодренажу. Кінезотейпування та бандажування, методичні особливості застосування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ КЛІНІЧНИХ ПРОЯВАХ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ РІЗНОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ, ТА УСКЛАДНЕННЯХ ПІСЛЯ ПРОВЕДЕНОГО ЛІКУВАННЯ

Тема 10. ДОДАТКОВІ ЗАСОБИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ УСКЛАДНЕННЯХ В НАСЛІДОК ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА ЇХ ЛІКУВАННЯ

Симптоматика та клінічні прояви пухлин різної локалізації. Особливості побудови програми фізичної терапії та ерготерапії на основі медичного діагнозу та даних реабілітаційного обстеження.

Практичне застосування та демонстрація засобів фізичної терапії відповідно до основного та реабілітаційного діагнозу. Методичні особливості проведення реабілітаційного обстеження та підбору засобів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. МЕТАСТАЗУВАННЯ, ПРИНЦИПИ ПОШИРЕННЯ ПУХЛИН

Що таке метастаз, їх різновиди, етапи метастазування. Шляхи та закономірності поширення метастазів. Одиначні та віддалені метастази. Симптоми та клінічні прояви метастазів. Поняття про злоякісні пухлини, їх різновиди.

2. РІЗНОВИДИ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ ДОБРОЯКІСНИХ ПУХЛИН

Що таке доброякісна пухлина, класифікації, клінічні прояви залежно від тканинного походження. Особливості роботи фахівця фізичної терапії при доброякісних пухлинах.

3. ШКІРНІ ОЗНАКИ ОНКОЗАХВОРЮВАНЬ

Особливості та важливість візуального огляду пацієнта перед реабілітаційним втручанням. Класифікації та зовнішні ознаки на шкірі, які вказують на наявність або підозру розвитку пухлинного процесу.

4. ФІЗИКАЛЬНЕ ОБСТЕЖЕННЯ ТА САМООБСТЕЖЕННЯ ПРИ ПІДОЗРІ НА ПУХЛИНУ. АНАТОМІЯ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ

Освоєння методики самообстеження та фізикального обстеження молочних залоз та лімфатичних вузлів, принципи та правила проведення пальпації молочних залоз. Вивчення анатомічна будова молочної залози

5. ХІМІО- ТА ПРОМЕНЕВА ТЕРАПІЯ, УСКЛАДНЕННЯ ПІСЛЯ ПРОВЕДЕНОГО ЛІКУВАННЯ

Вивчення закономірностей виникнення та розвитку ускладнень після проведення хіміо- та променевої терапії. Класифікація та характеристика ускладнень залежно від термінів виникнення та реакцій організму на проведене лікування.

6. ХІРУРГІЧНЕ ЛІКУВАННЯ. РАННІ ТА ПІЗНІ ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНІ УСКЛАДНЕННЯ. БУДОВА ЛІМФАТИЧНОЇ СИСТЕМИ.

Розглядаються ранні та пізні ускладнення, які виникають після хірургічного лікування. Вивчаються найтипівіші ускладнення після операцій на черевній порожнині та грудній клітці. Вивчається детальна анатомічна будова лімфатичної

системи. Вивчаються різновиди та форми лімфостазу, його клінічні прояви. Студенти пишуть контрольну роботу

7. СКЛАДОВІ Й СТРУКТУРА РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ, ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПРОГРАМ ПРИ ПУХЛИНАХ РІЗНОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ

Вивчаються закономірності та особливості побудови програми фізичної терапії при пухлинах різної локалізації або після проведеного лікування. Показання, протипоказання, застереження. Розглядаються складові реабілітаційної програми, можливі варіанти поєднання засобів та методів реабілітації чи ерготерапії.

8. РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ОБСТЕЖЕННЯ ПАЦІЄНТІВ ПРИ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ РІЗНОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ

Вивчаються сучасні методи та інструменти реабілітаційного обстеження, які дозволяють провести його якісно та об'єктивно. Показання, протипоказання чи застереження до використання методів обстеження. Розглядаються питання проведення коректного та достовірного реабілітаційного обстеження.

9. ОСНОВИ МАНУАЛЬНОГО ЛІМФОДРЕНАЖУ. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ

Розглядаються показання та протипоказання до лімфодренажного масажу, фізіологічний вплив на організм. Методики виконання, принципи дозування та можливі модифікації лімфодренажного масажу, залежно від ступеня лімфостазу. Практична демонстрація лімфодренажу та практикування студентами впродовж заняття.

10. ОСНОВИ ЛІМФАТИЧНОГО САМОМАСАЖУ. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ

Розглядаються показання та протипоказання до лімфодренажного самомасажу, Методики виконання, принципи дозування та можливі модифікації лімфодренажного самомасажу, залежно від ступеня лімфостазу. Практична демонстрація самолімфодренажу та практикування студентами впродовж заняття.

11. КІНЕЗОТЕЙПУВАННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ

Вивчається що таке кінезотейпування, принципи та правила накладання тейпів, показання та протипоказання. Практична демонстрація кінезотейпування за лімфодренажною методикою та практикування студентами впродовж заняття.

12. БАНДАЖУВАННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ

Вивчається що таке бандажування принципи та правила проведення, показання та протипоказання. Відеопрезентація різновидів та методик бандажування. Практична демонстрація бандажування. Студенти пишуть контрольну роботу

13. ПУХЛИНИ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ. СИМПТОМАТИКА, КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ ТА ЛІКУВАННЯ. ПОНЯТТЯ ПРО ПОСТМАСТЕКТОМІЧНИЙ СИНДРОМ. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Розглядаються симптоми та клінічні прояви пухлин молочної залози залежно від їх локалізації. Різновиди лікування та ускладнення, які можуть виникати. До основних післяопераційних ускладнень мастектомії відносять набряк, лімфостаз, парез плечового нервового сплетіння, контрактури, паралічі і лімфостаз верхньої кінцівки. Парестезії та болі в ділянці грудної стінки. Розглядаються ситуаційні завдання.

14. ПУХЛИНИ ЛЕГЕНЬ. СИМПТОМАТИКА, КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ ТА ЛІКУВАННЯ. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Розглядаються симптоми та клінічні прояви пухлин легень залежно від їх локалізації. Різновиди лікування та ускладнення, які можуть виникати. Вивчаються особливості побудови реабілітаційної програми при пухлинах легень або після їх лікування, її складові залежно від стану пацієнта, Розвиваються вміння вносити корективи до програми та визначати реакцію пацієнтів на запропоновану терапію. Розглядаються ситуаційні завдання.

15. ПУХЛИНИ КРОВІ ТА ЛІМФАТИЧНОЇ СИСТЕМИ. СИМПТОМАТИКА, КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ ТА ЛІКУВАННЯ. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Розглядаються класифікації, симптоми та клінічні прояви пухлин крові та лімфатичної системи залежно від їх локалізації. Різновиди лікування та ускладнення, які можуть виникати. Вивчаються особливості побудови реабілітаційної програми при пухлинах або після їх лікування, її складові залежно від стану пацієнта, Розвиваються вміння вносити корективи до програми та визначати реакцію пацієнтів на запропоновану терапію. Розглядаються ситуаційні завдання.

16. ПУХЛИНИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ. СИМПТОМАТИКА, КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ ТА ЛІКУВАННЯ. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ.

Розглядаються різновиди пухлин, загальні та вогнищеві симптоми та клінічні прояви пухлин головного мозку залежно від їх локалізації. Різновиди лікування та ускладнення, які можуть виникати. Вивчаються особливості побудови реабілітаційної програми при пухлинах головного мозку або після їх лікування, її складові залежно від стану пацієнта, Розвиваються вміння вносити корективи до програми та визначати реакцію пацієнтів на запропоновану терапію. Розглядаються ситуаційні завдання.

17. ПУХЛИНИ СПИННОГО МОЗКУ. СИМПТОМАТИКА, КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ ТА ЛІКУВАННЯ. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Розглядаються симптоми та клінічні прояви пухлин спинного мозку залежно від їх локалізації. Різновиди лікування та ускладнення, які можуть виникати. Вивчаються особливості побудови реабілітаційної програми при пухлинах спинного мозку або після їх лікування, її складові залежно від стану пацієнта. Розвиваються вміння вносити корективи до програми та визначати реакцію пацієнтів на запропоновану терапію. Розглядаються ситуаційні завдання.

18. ПУХЛИНИ ШКІРИ, КІСТОК ТА М'ЯКИХ ТКАНИН. СИМПТОМАТИКА, КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ ТА ЛІКУВАННЯ. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Розглядаються симптоми та клінічні прояви пухлин шкіри, кісток та м'яких тканин залежно від їх локалізації. Різновиди лікування та ускладнення, які можуть виникати. Вивчаються особливості побудови реабілітаційної програми при пухлинах шкіри, кісток та м'яких тканин або після їх лікування, її складові

залежно від стану пацієнта, Розвиваються вміння вносити корективи до програми та визначати реакцію пацієнтів на запропоновану терапію. Розглядаються ситуаційні завдання.

19. ПУХЛИНИ ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ. СИМПТОМАТИКА, КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ ТА ЛІКУВАННЯ. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ.

Розглядаються симптоми та клінічні прояви пухлин шлунково-кишкового тракту залежно від їх локалізації. Різновиди лікування та ускладнення, які можуть виникати. Вивчаються особливості побудови реабілітаційної програми при пухлинах шлунково-кишкового тракту або після їх лікування, її складові залежно від стану пацієнта, Розвиваються вміння вносити корективи до програми та визначати реакцію пацієнтів на запропоновану терапію. Розглядаються ситуаційні завдання. До основних післяопераційних ускладнень на черевній порожнині відносять набряк. лімфостаз. параколомостомічні грижі, ретракція, стеноз, інфекції та сепсис, некроз навколостомної ділянки. Студенти пишуть контрольну роботу

20. ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ

Студенти здають практичний модуль. Підведення підсумків.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	Усь ого	у тому числі		
л		пр	с.р.	
1	2	3	4	5
Модуль 1				
<i>Змістовий модуль 1. Онкологія, як наука. Особливості розвитку онкологічних захворювань</i>				
Тема 1. Сутність пухлинного процесу. Класифікації злоякісних пухлин	4	2	2	-
Тема 2. Різновиди та класифікації доброякісних пухлин	4	2	2	-
Тема 3. Шкірні ознаки онкозахворювань та передпухлинних станів	4	2	2	-
Тема 4. Сучасні методи діагностики при підозрі на пухлину	11	2	2	7
Тема 5. Загальні принципи та методи лікування онкологічних захворювань	10	2	4	4
<i>Разом – зм. модуль 1</i>	33	10	12	11
Модуль 2				
<i>Змістовий модуль 2. Фізична терапія хворих при онкологічних захворюваннях</i>				
Тема 6. Особливості фізичної терапії та ерготерапії при онкологічних захворюваннях	4	2	2	-
Тема 7. Реабілітаційне обстеження пацієнтів при онкологічних захворюваннях.	12	2	2	8
Тема 8. Засоби фізичної терапії при ускладненнях в наслідок онкологічних захворювань та їх лікування. Різновиди та особливості.	4	2	2	-
<i>Разом – зм. модуль 2</i>	30	6	6	8
<i>Змістовий модуль 3. Особливості побудови реабілітаційної програми при онкологічних захворюваннях різної локалізації</i>				
Тема 9. Спеціальні засоби фізичної терапії при ускладненнях в наслідок онкологічних захворювань та їх лікування. Різновиди та особливості.	15	2	10	3
<i>Разом – зм. модуль 2</i>	15	2	10	3
<i>Змістовий модуль 4 Практичне застосування засобів фізичної терапії при клінічних проявах онкологічних захворюваннях різної локалізації, та ускладненнях після проведеного лікування</i>				
Тема 10. Засоби фізичної терапії при ускладненнях в наслідок онкологічних захворювань та їх лікування. Різновиди та особливості.	22	2	12	8
<i>Разом – зм. модуль 3</i>	22	2	12	8
Разом – за усі модулі	90	20	40	30

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Метастазування, принципи поширення пухлин.	2	
2	Різновиди та класифікації доброякісних пухлин.	2	
3	Шкірні ознаки онкозахворювань	2	
4	Фізикальне обстеження та самообстеження при підозрі на пухлину. Анатомія молочної залози. Змістовний модуль 1.	2	
5	Хімію та променева терапія, хірургічне лікування. Ускладнення після проведеного лікування (ранні та пізні післяопераційні ускладнення)	2	
6	хірургічне лікування. Ранні та пізні післяопераційні ускладнення. Будова лімфатичної системи.	2	
7	Складові й структура реабілітаційного процесу, принципи побудови реабілітаційних програм при пухлинах різної локалізації	2	
8	Реабілітаційне обстеження пацієнтів при онкологічних захворюваннях різної локалізації	2	
9	Основи мануального лімфодренажу особливості застосування	2	
10	Основи лімфатичного самомасажу. особливості застосування		
11	Кінезотейпування, особливості застосування	2	
12	Бандажування, особливості застосування. <u>Змістовний модуль 2.</u>	2	
13	Пухлини молочної залози. Симптоматика, клінічні прояви та лікування. Поняття про постмастектомічний синдром. Особливості побудови реабілітаційної програми	2	
14	Пухлини легень. Симптоматика, клінічні прояви та лікування. Особливості побудови реабілітаційної програми.	2	
15	Пухлини крові та лімфатичної системи. Симптоматика, клінічні прояви та лікування. Особливості побудови реабілітаційної програми.	2	
16	Пухлини головного мозку. Симптоматика, клінічні прояви та лікування. Особливості побудови реабілітаційної програми.	2	
17	Пухлини спинного мозку. Симптоматика, клінічні прояви та лікування. Особливості побудови реабілітаційної програми.	2	
18	Пухлини шкіри, кісток та м'яких тканин. Симптоматика, клінічні прояви та лікування. Особливості побудови реабілітаційної програми.	2	
19	Пухлини шлунково-кишкового тракту. Симптоматика, клінічні прояви та лікування. Особливості побудови	2	

	реабілітаційної програми. Змістовний модуль 3		
20	Підсумкове заняття. <u>Змістовний практичний модуль 4.</u>	2	
	Разом	40	

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Анатомія грудної клітки та легенів, молочної залози	3	
2	Анатомія шлунково-кишкового тракту	3	
3	Специфічні методи діагностики та лікування онкологічних захворювань	8	
4	Реабілітаційні обстеження хворих з онкопатологією	8	
5	Реабілітаційні втручання при онкологічних захворюваннях, та після проведеного лікування	8	
	Разом	30	

Методи контролю

Навчальний матеріал з дисципліни «Фізична терапія при онкологічних захворюваннях» має модуль, який розподілений на чотири змістових модулі. Контроль засвоєння матеріалу включає поточний (контрольні роботи за чотирма змістовими модулями та практичним модулем: - разом 100 балів, включно з 10 балами за відвідування. Підсумковий контроль – залік (XI семестр – денна форма; XI семестр – заочна форма навчання). Сумарна оцінка виставляється за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Практичний модуль	Відвідування	Сума залік
КР 1	КР 2	КР 3	КР 4	ПМ	10	100
15	15	15	15	30		

Критерії оцінювання

1. *За присутність на практичному 4 годинному занятті* - 1 бал.

Оцінюється:

10 балів - загально можлива кількість набраних балів у семестрі.

2. **Контрольна робота (КР).** Заплановано 4 модульні контрольні роботи (КР 1, КР 2, КР 3, КР 4) у семестрі.

Оцінюється:

15 балів - за контрольну роботу, відповіді на 100% запитань

12 балів – відповіді на 75% запитань

8 балів - відповіді на 50% запитань

4 бали - відповіді на 25% запитань

0 балів – жодної вірної відповіді

3. Практичні модулі

- Мануальний лімфодренаж (ПМ).

Оцінюється:

30 балів практичний показ усіх прийомів, з обґрунтуванням їх особливостей

20 балів - практичний показ виконано частково. Якість виконання, не достатньо висока.

10 балів - практичний показ виконано на низькому рівні.

5 балів - практичний показ виконано на дуже низькому рівні.

0 балів - не виконано.

Загальну суму балів за теоретичну і практичну частини іспиту переводимо в оцінки чотирибальної шкали за таким принципом:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
68-74	D	
61-67	E	задовільно
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Залік студент отримує на підставі результатів виконання ним усіх видів робіт на практичних заняттях та контрольних замірів протягом семестру.

Залікові вимоги

1. Назвати відмінності між саркомою та раком.
2. Охарактеризувати класифікацію пухлин за стадіями
3. Охарактеризувати класифікацію пухлин за системою TNM
4. Що таке метастази. Види та шляхи метастазування.
5. Назвати відмінності між доброякісною та злоякісною пухлиною.
6. Методика самообстеження та фізикального обстеження молочних залоз та лімфатичних вузлів
7. Правила та особливості проведення пальпації при само обстеженні молочних залоз
8. Мамографія та УЗД. Принципи проведення на молочних залозах
9. Охарактеризувати патогенетичні форми РМЗ
10. Охарактеризувати різні форми РМЗ
11. Що таке клінічні групи, дати характеристику
12. Симптоми пухлин молочної залози

13. Загальні симптоми пухлин головного мозку
14. Вогнищеві симптоми пухлин головного мозку
15. Вогнищеві симптоми пухлин півкуль головного мозку
16. Будова лімфатичної системи
17. Будова та функції лімфатичного вузла
18. Особливості та принципи руху лімфи
19. Групи лімфатичних вузлів. Функція лімфатичної системи
20. Будова молочної залози
21. Що таке окситоциновий рефлекс.
22. Кровообіг та іннервація молочної залози
23. Аномалії та патології розвитку молочної залози
24. Мастит. Симптоми та профілактика
25. Захворювання молочних залоз, класифікації.
26. Специфічні та неспецифічні захворювання молочних залоз
27. Захворювання молочних залоз у лактуючих жінок
28. Дисгормональні захворювання молочних та грудних залоз
29. Симптоми раку легень
30. Симптоми раку спинного мозку
31. Принципи підбору методів обстеження при діагностиці онкологічних пухлин (локалізація за вибором).
32. Загальні принципи лікування в онкології
33. Види оперативних втручань при пухлинах різної локалізації
34. Особливості хіміотерапії, види, ускладнення
35. Особливості променевої терапії, види, ускладнення.
36. Класифікація післяопераційних ускладнень
37. Післяопераційні ускладнення пов'язані з лімфатичною системою
38. Післяопераційні ускладнення пов'язані з неврологічними порушеннями
39. Лімфостаз, як післяопераційне ускладнення, класифікація та ускладнення від нього
40. Парез плечового нервового сплетіння, основні симптоми та різновиди.
41. Що таке мануальний лімфодренаж, особливості застосування
42. Що таке кінезіологічне тейпування, принципи застосування при лімфодренажі
43. Що таке фізична вправа, особливості використання в онкології
44. Різновиди дихальних вправ, які можна застосовувати онкохворим
45. Бандажування, як специфічний засіб ФТ при лімфостазі
46. Протипоказання до використання бандажування
47. Правила накладання бандажних бинтів
48. Компресійний одяг, показання та протипоказання
49. Пневматична компресія, особливості застосування при лімфостазі
50. Протезування в онкології. Види протезів, особливості реабілітації

Методичне забезпечення

1. Навчальна програма з дисципліни
2. Робоча навчальна програма з дисципліни

3. Тексти лекцій
4. Методичні розробки до практичних занять
5. Методичні розробки до самостійної роботи
6. Мультимедійні презентації до лекційного курсу та практичних занять.
7. Відеопрезентації на практичних заняттях

14. Рекомендована література

Основна:

1. Бас О. Алгоритмізація процесу фізичної реабілітації жінок прооперованих з приводу онкопатології молочної залози / Ольга Бас // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця : Планер, 2014.– Вип. 18, т. 2. – С. 271–277.
2. Бас О. А. Фізична реабілітація жінок другого зрілого віку після мастектомії в післяопераційному періоді : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.03 "Фізична реабілітація" / Бас Ольга Андріївна ; ЛДУФК. – Львів, 2011. – 20 с.
3. Бас О. Кінезіологічне тейпування, як засіб фізичної терапії при лімфостазі / Бас Ольга // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. – 2017. – № 27–28. – С. 13–17.
4. Бас О. Особливості реабілітації пацієнтів з колостомою / Ольга Бас // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2014.– Вип. 17. – С. 619–625.
5. Бас О. Реабілітаційне обстеження жінок після мастектомії / Ольга Бас // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2008. – Вип. 12, т. 3. – С. 22–25.
6. Білинський Б. Т. Онкологія : підручник / Б. Т. Білинський, Н. А. Володько, А. І. Гнатишак. – Київ : Здоров'я, 2004. – 528 с.
7. Грушина Т. И. Реабилитация в онкологии: физиотерапия. – Москва : ТЭОТАР-Медиа, 2006. – С. 46–59.
8. Дрижак В. І. Рак молочної залози : [навч. посіб.] / В. І. Дрижак, М. І. Домбрович. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2005. – 152 с.
9. Клиническое руководство по кинезиологическому тейпированию / под ред. М. С. Касаткина, Е. Е. Ачкасова. – Москва, 2017. – 336 с
10. Клінічна онкологія : навч. посіб. / В.А. Коссе, І.М. Бондаренко, В.Є. Машталер та ін. ; за ред. В.А. Коссе, І.М. Бондаренко. – Дніпропетровськ : Арт-прес, 2002. – 240 с.
11. Копитко С. Оцінювання потреб та рівня надання реабілітаційних послуг військовослужбовцям (за результатами анкетування) / Софія Копитко, Ольга Бас // День студентської науки : зб. матеріалів щоріч. студент. наук. конф. – Львів : ЛДУФК, 2018. – С. 120–122.
12. Макарова В.С. Комплексная физическая противоопухолевая терапия в лечении лимфедем. Медицинская технология / Макарова В.С., Выренков Ю.Е. – Москва : Лимфа, 2014. – 120 с.
13. Медсестринство в онкології : підручник / Л.М. Ковальчук, О.М. Парійчук, І.І. Романишин та ін. ; за ред. Л. М. Ковальчука. — Київ : Медицина, 2013. – 512 с.

14. Мика К. Реабилитация после удаления молочной железы / пер. с польск. К. Мика. – Москва : Мед. литература, 2008. – 144 с.
15. Реабилитация онкологических больных / под ред. В.Н. Герасименко. – Москва : Медицина, 1988. – 272 с.
16. ACSM's Guide to Exercise and Cancer Survivorship 1 edition. By American College of Sports Medicine, Melinda Irwin Human Kinetics. – 189 p.
17. Cancer Rehabilitation 2E: Principles and Practice Michael D. 2018. – 1200 p.
18. Clinical Therapeutic Applications of the Kinesio Taping Method (3rd Edition). 2013. – 274 p.
19. Kinesio Taping for Lymphoedema and Chronic Swelling, 2006. – 172 p.
20. Lymphedema Management: The Comprehensive Guide for Practitioners 3rd edition Edition by Joachim Ernst Zuther, Steve Norton. – 392 p.
21. Lymphedema Management: The comprehensive Guide for Practitioners 2-E, by J. E. Zuther. Thieme, 2009.

Допоміжна:

1. Бас О. Вплив програми фізичної реабілітації на особливості відновлення функціональності верхньої кінцівки з оперованої сторони в жінок після мастектомії / О. Бас, Н. Кургалюк, А. Вовканич // Спортивна наука України. – 2011. – № 11. – С. 22–26
2. Бас О. А. Особливості впливу авторської програми фізичної реабілітації на відновлення сили м'язів, больової і тактильної чутливості у жінок після мастектомії [Електронний ресурс] / О. А. Бас, А. С. Вовканич // Спортивна наука України. – 2011. – № 3. – С. 3–10. – Режим доступу: <http://www.sportscience.org.ua/index.php/Arhiv.html>.
3. Бас О. Динаміка відновлення амплітуди руху плеча з оперованої сторони у жінок після мастектомії / Сучасні тенденції у практиці й освіті з фізичної терапії : тези доп. Міжнар. наук. семінару. – Львів, 2016. – С. 9–11.
4. Бас О. Маркетинг як важлива складова активізації розвитку фізичної реабілітації в Україні / О. Бас, М. Бас-Юрчишин // Економіко-соціальні відносини в галузі фізичної культури та сфери обслуговування : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Львів, 2017. – С. 50–52.
5. Бас О. Особливості фізичного та функціонального стану жінок прооперованих з приводу раку молочної залози до проходження курсу фізичної реабілітації / О. Бас // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2013. – Вип. 15. – С. 452–456.
6. Бас О. Свідоцтво на реєстрацію авторського права на твір №68295 Дисертаційна робота Фізична реабілітація жінок другого зрілого віку після мастектомії у післяопераційному періоді від 21.10.2016 року.
7. Бас О.А. Визначення якості життя хворих після мастектомії / О.А Бас // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. – Львів, 2006. – Вип. 7, т. 1. – С. 9–14.
8. Бас О.А. Особливості зміни показників функціонального стану у жінок після мастектомії після застосування програми фізичної реабілітації

[Електронний ресурс] / Бас О.А // Спортивна наука України. – 2011. – № 2. – С. 59–67. – Режим доступу: <http://www.sportscience.org.ua/index.php/Arhiv.html>.

9. Бас О. Проблема фізичної реабілітації у процесі добровільного медичного страхування в Україні / Бас О., Бас М. // Спортивна наука України. – 2011. - № 7. – С. 85-96.

10. Бас О. Реабілітаційні заходи при ускладненнях після мастектомії / Бас Ольга, Вовканич Андрій // Молода спортивна наука України: зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. – Львів, 2005. – Вип. 9, т. 2. – С. 20–24.

11. Вовканич А. С. Вступ до фізичної реабілітації : навч. посіб. / А. С. Вовканич. - Львів : ЛДУФК, 2013. - 184 с. - ISBN 978-966-2328-55-4.

12. Гриньків М. Нормальна анатомія : навч. посіб. для лаборат. занять і самот. роботи / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Федір Музика. - Львів : ЛДУФК, 2018. - 224 с.

13. Грушина Т. И. Лечебная физкультура при постмастэктомическом отеке / Грушина Т. И. // Советская медицина. – 1991. – № 4. – С. 93–94.

14. Дитяча онкологія : підручник / за редакцією О.С. Дудніченка, Г. І. Климнюка. – Харків : Факт, 2013. — 400 с.

15. Іваночко В. Оздоровчий фітнес у фізичному вихованні студентів навчальної секції фізичної реабілітації : навч. посіб. / Вікторія Іваночко, Ірина Грибовська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 128 с.

16. Коритко З. І. Корекція функціонально-метаболического гомеостазу за умов стресу / З.І. Коритко // Фізіологічний журнал, 2019. – Том 65, № 3. - С. 154.

17. Коритко З. І. Сучасні уявлення про загальні механізми адаптації організму до дії екстремальних впливів / З. І. Коритко. // Вісник проблем біології і медицини. - 2013. - Вип. 4(1).

18. Коритко З. І. Функціонально-метаболическі аспекти формування перехідних адаптаційно-компенсаторних процесів за умов екстремальних впливів / З. І. Коритко // Кримський терапевтичний журнал. – 2013. – № 2(21). – С. 20 – 28.

19. Куцериб Т. Анатомія людини з основами морфології : навч. посіб. / Тетяна Куцериб, Мирослава Гриньків, Федір Музика. - Львів : ЛДУФК, 2019. - 84 с.

20. Куцериб Т. М. Лімфатична система : лекція № 8 з навчальної дисципліни "Анатомія людини" / Куцериб Т. М. - Львів, 2019. - 8 с.

21. Маркс В. О. Ортопедическая диагностика : руководство-справочник / В. О. Маркс. – Таганрог : Прогрес, 2001. – 512 с.

22. Медицинская реабилитация : руководство для врачей / под ред. В. А. Епифанова.–2-е изд., испр.и доп.–М.:МЕДпресс-информ, 2008. – 352 с.

23. Медико - біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії (" Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. - Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.

24. Онкологія / І. Б. Щепотін, В. Л. Ганул, І. О. Клименко та ін. ; за ред. І.Б. Щепотіна. – Київ : Книга плюс, 2006. – 496 с.

25. Онкологія : підручник для мед. ВНЗ IV р. а. / за ред. Г.В. Бондаря, Ю.В. Думанського, О.Ю. Поповича. – Київ : Медицина, 2013. – 544 с.

26. Реабилитация онкологических больных / В. Н. Герасименко, Ю. В. Артюшенко Ю.В., Амирасланов А. Т. [и др.]. – Москва : Медицина, 1988. – 272 с.
27. Реабилитация онкологических больных при функционально-щадящем лечении / под ред. В. И. Чиссова, В. О. Ольшанского, В. И. Борисова. – Москва : [б. и.], 1995. – 250 с.
28. Тейпирование и применение кинезиотейпа в спортивной практике. Методическое пособие / А.И. Ключков. – Москва : РАСМИРБИ, 2009. – 140 с.
29. Тимрук-Скоропад К.А. Фізична реабілітація хворих при радикальному лікуванні раку легень в умовах стаціонару : метод. посіб.
30. Фізична реабілітація : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами / уклад. Ірина Свістельник. – Київ : Кондор, 2012. – 1162 с.
31. Шкалы, тесты и опросники в медицинской реабилитации / под ред. А. Н. Беловой, О. Н. Щепетовой. – Москва : Антидор, 2002. – 440 с.
32. Dzis I. Prediction of survival in non-Hodgkin lymphoma based on markers of systemic inflammation, anemia, hypercoagulability, dyslipidemia and Eastern Cooperative Oncology Group performance status / I. Dzis, O. Tomashevskaya, Ye. Dzis, Z. Korytko // Acta Haematologica Polonica, 2020; Volume 51, Issue 1, Pages 34–41.
33. Korytko, Z., Kulitka, E., Bas, O., Chornenka, H., Zahidnyy, V., & Yakubovskyy, T. (2020). Adequacy criteria of physical loadings and their use in sports, physical education, and physical rehabilitation. *Physical Education, Sport and Health Culture in Modern Society*, (2 (50), 68-77.
34. Korytko Z.I. Limit physical activity and stress: correction mechanism / Z.I. Korytko. // Праці наукового товариства ім. Шевченка. Медичні науки. - 2017. - Т.49. - С. 27

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Фізична реабілітація в онкології : анот. бібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 31 с. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/394>
2. Zuther [Joachim E.](#) Lymphedema management: the comprehensive guide for practioners [Electronic resource] / [Joachim E. Zuther](#) // Thieme. – 2005 – P. 270. – Access mode: <http://books.google.com.ua>.
3. Wittlinger [G.](#) Textbook of Dr. Vodder's manual lymph drainage [Electronic resource] / [Günther Wittlinger](#), [Hildegard Wittlinger](#) // Thieme. – 2004 – 135 p. – Access mode : <http://books.google.com.ua>.
4. <http://www.pubmed.com>
5. <https://www.pedro.org.au/>
6. <http://www.cochranelibrary.com/>
7. <http://www.clinicalevidence.com>
8. <http://www.nice.org.uk>
9. <http://physrehab.org.ua/uk/home/>